

Arhitekt Tone Mlakar, devetdesetletnik

Maja 2011 je arhitekt Tone Mlakar dopolnil devetdeset let. Zadnjih petdeset let je dobesedno zaznamoval Loko. Od leta 1955 do upokojitve (1985) je v njegovem Projektivnem biroju v SGP Tehnik nastalo nešteto projektov; za firme Odeja, Kroj, Veletrgovina Loka, Predilnica, Peks, Papirnica Goričane, Color Medvode, Alpina Žiri, Niko Železniki, za inovativna tipska skladišča semenskega krompirja, ki so jih gradili tudi onkraj slovenske meje, če omenimo le nekatere. Njegov je trojček (bivši) Merkur - Avtobusna postaja - Pošta nekdanjega Balantovega gospodarskega kompleksa na levem bregu Selške Sore, pa »Loške Propileje«, na nasprotnem bregu pred cerkvijo sv. Jakoba, in prvotna brv vmes, Kino Sora, v kompleksu nekdanjega Sokolskega doma, župnišča v Stari Loki, Železnikih, Novi Oselici, Stari Oselici, Preski, obnove in širitev pokopališč v Dražgošah, Selcih, Novi Oselici, Stari Oselici, Preski in stanovanjska naselja »Dedinje«, pod mestnim Kamnitnikom, »Najbelt á la China« oziroma Novi svet na Kapucinskem vrtu in še in še bi lahko naštevali.

Še posebej se je angažiral pri spomeniških intervencijah in to nemudoma, že v začetku, leta 1956, pri obnovi požganega Ajmanovega gradu, pri Svetem Duhu, za uršulinke, ki ga je v letu 2011 zaključil prav tam, s Hišo kruha. Mlakar se je pri teh in ostalih

Arhitekt Tone Mlakar leta 2011. (foto: Jana Jocič)

projektih znašel med zagretimi načrtovalci novega sveta in človeka ter med poslanstvom ohranjanja žlahtne loške dediščine in tradicije. Njegove dolgoletne izkušnje in kritične presoje so prišle prav ob njegovem letošnjem jubileju kot naročene, saj je Mlakar postal član svetovalnega Urbanističnega sveta Občine Škofja Loka. Njegov bogati arhitekturni in projektivni opus pa še čaka nekoga, da ga uredi.

Mlakar je priznan krajinski fotograf, njegove fotografije spremljajo izbrane knjige v več izdajah, v domoznanskih delih in periodičnih publikacijah. Bil je naš povojni pionirski filmski scenograf pri filmih Na svoji zemlji, Kekec, Svet na Kajžarju, Koplji pod brezo, Srečno, Kekec!, Balada o trobenti in oblaku, Na valovih Mure ...

Mlakar se je že takoj po prihodu v Loko, leta 1955, vključil v Muzejsko društvo Škofja Loka. Od tu ga poznamo kot zanimivega, iskriivega, neposrednega opazovalca in kritičnega ocenjevalca dogajanj na Loškem in tudi širše. Ko smo ga lansko leto gostili na diskusijskem Blaznikovem večeru, smo izvedeli še za njegove druge, manj znane dejavnosti. Odkrili smo mladega risarja v medvojnem preganstvu v Smederevski Palanki, grafika v partizanski tehniki IX. korpusa in akvarelista na Vipavskem, med letoma 1944 in 1947. Leta 2011 je imel odmevni razstavi svojega mladostnega akvarelnega opusa v Vipavi in Škofji Loki. Na društvenem izletu po poteh freskanta Jerneja iz Loke (jeseni 2011) smo se ustavili tudi v Kobaridu. Ob elegantnem in izpovednem Savinškovem kipu duhovnika in pesnika Simona Gregorčiča se je porodila misel, da bi bralcem Loških razgledov predstavil svoje sošolce z ljubljanske realke, v katero sta hodila skupaj z omenjenim avtorjem. Leta 2011 je v lokalnem glasilu Uranar objavil prispevek o starih časih Žirov ter prispevek o Žirovskem vrhu in tamkajšnjem rudniku urana, ko je leta 1984 prisostvoval svečanem začetku proizvodnje uranovega koncentrata. Pri Mohorjevi družbi trenutno pripravlja opise svoje umetniške fotografske topografije slovenskih cerkva in pejsažev.

Svojemu članu in neumornemu iskalcu lepote želimo, da nam še naprej odpira zastrta okenca v njegov bogati svet.